

Analýza algoritmů

Metodický koncept k efektivní podpoře klíčových odborných kompetencí s využitím cizího jazyka ATCZ62 - CLIL jako výuková strategie na vysoké škole

Interreg
EVROPSKÁ UNIE
Rakousko-Česká republika
Evropský fond pro regionální rozvoj

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

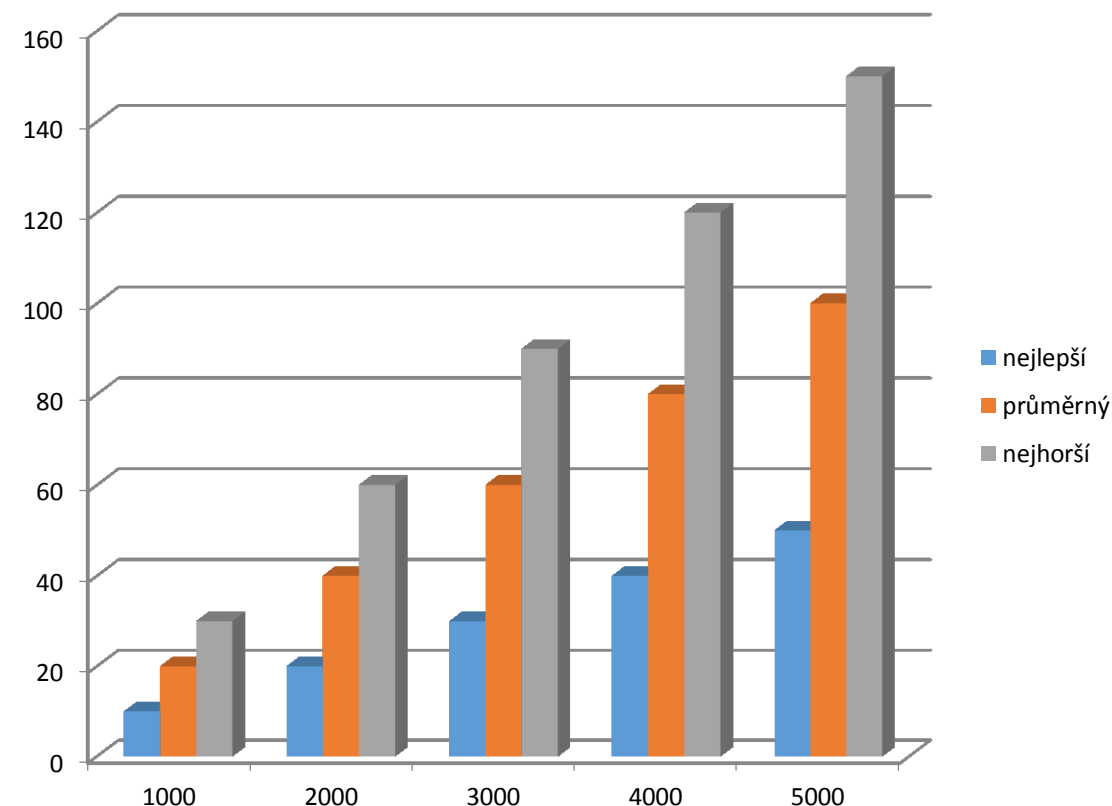
UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
UPPER AUSTRIA

Analýza algoritmů

- Experimentální
  - Reálná časová náročnost
- Teoretická
  - Pseudo-code
  - Počítání primitivních operací
  - Asymptotická notace
  - Asymptotická analýza

Experimentální analýza časové náročnosti

- Časová náročnost se liší podle množství vstupů a roste s velikostí vstupů
- Těžko se určuje průměrný případ
- Zaměřujeme se na nejhorší možný případ
  - Lehce se analyzuje
  - Kritický pro různé aplikace
    - Hry, finance, robotika, automatické operace...

Experimentální analýza časové náročnosti

- Měření probíhá v prostředí, kde běží program (algoritmus)
- Nutnost implementovat algoritmus
  - Může být obtížné
  - Vyžaduje další znalosti
- Běh závisí na vstupech a jejich složení
- Ne všechny vstupy jsou zahrnuty v každém běhu
- Pro porovnání dvou algoritmů nutnost mít stejný hardware i software (stejně spuštěné programy, stejné obsazení paměti...)

Teoretická analýza

- Používá popis pomocí operací místo konkrétní implementace
- Bere do úvahy všechny vstupy
- Umožňuje ohodnotit rychlost algoritmu nezávisle na hardware / software

Teoretická analýza – Pseudo-code

- Vyšší úroveň popisu algoritmu
- Více strukturovaný než klasický popis
- Méně detailní než implementace
- Preferovaný zápis pro popis algoritmu
- Skrývá problémy konkrétní implementace

```
Algorithm arrayMax(A, n)  
Input pole A o n celých číslech  
Output největší prvek A  
  
currentMax ← A[0]  
for i ← 1 to n – 1 do  
    if A[i] > currentMax then  
        currentMax ← A[i]  
return currentMax
```

Teoretická analýza – Pseudo-code

- Řízení běhu:
    - **If ... then ... else**
    - **While ... do**
    - **Repeat ... until**
    - **For ... do**
  - Hlavička metody (procedury, algoritmu)
    - **Algorithm** *Název (Arg1, Arg2,...)*
- Input**
Output
- Volání metody (procedury, algoritmu)
var.Název(Arg1, Arg2,...)
  - Návrat hodnoty
return Výraz
  - Výrazy
    - ←   Přiřazení
    - =   Rovnost
    - +, -, n^2 , ...   Matematické operace

Teoretická analýza – Primitivní operace

- Primitivní operace
  - Základní operace provedená algoritmem
  - Identifikovatelná v pseudokódu
  - Nezávislá na programovacím jazyku
  - Měla by být přesně definovaná
- Příklady:
  - Vyhodnocení výrazu
  - Přiřazení hodnoty do proměnné
  - Indexování v poli
  - Volání, návrat z metody (procedury, algoritmu)

Algorithm <i>arrayMax</i> (<i>A</i> , <i>n</i>)	Počet operací
<i>currentMax</i> ← <i>A</i> [0]	2
for <i>i</i> ← 1 to <i>n</i> - 1 do	2 + <i>n</i>
if <i>A</i> [<i>i</i>] > <i>currentMax</i> then	2(<i>n</i> - 1)
<i>currentMax</i> ← <i>A</i> [<i>i</i>]	2(<i>n</i> - 1)
{ increment counter <i>i</i> }	2(<i>n</i> - 1)
return <i>currentMax</i>	1
Total	7 <i>n</i> - 1

Teoretická analýza – Asymptotická notace

- Big O notace (Bachmann–Landau notation)
- Říkáme, že $f(n)$ je $O(g(n))$ pro dané funkce $f(n)$ a $g(n)$, jestliže existuje kladná konstanta c a n_0 takové

( ) ( ) pro

Notace (zápis)	Název	Příklad
$O(1)$	Konstantní	Určení sudého/lického čísla
$O(\log n)$	Logaritmická	Binární třídění pole
$O(n)$	Lineární	Hledání v netříděném seznamu
$O(n \log n)$	Log-lineární	FFT, merge sort
$O(n^2)$	Kvadratická	Bubble sort, hranice pro quicksort
$O(c^n)$, pro $c > 1$	Exponenciální	Problém obchodního cestujícího
$O(n!)$	Faktoriální	Problém obchodního cestujícího

Teoretická analýza – Asymptotická analýza

- Určujeme časovou náročnost algoritmu pomocí big O notace
- Nalezneme největší možný počet primitivních operací
- Vyjádříme je pomocí big O notace
- Konstanty a výrazy nižšího řádu, lze zanedbat při počítání primitivních operací
- Příklad:
  - Určili jsme, že algoritmus *arrayMax* provede maximálně $7n - 1$ primitivních operací
  - Řekneme, že pro časovou náročnost algoritmu *arrayMax* platí: $O(n)$